

پایان‌نامه‌ی کارشناسی ارشد: محبوبه حاجی زاده، ۱۳۹۹

بررسی قرارداد اقتصادی لیسانس اجباری و موارد لغو آن در حوزه صنعت پزشکی

هدف اصلی پژوهش حاضر بررسی شرایط و آثار قرارداد لیسانس اجباری و هم چنین موارد لغو آن در حوزه صنعت پزشکی است. از آنجایی که اختراعات پزشکی با سلامت عمومی ارتباط دارد در مواردی ضروری است که دولت در بهره برداری از این اختراعات بهره برداری نموده با هدف تولید مطلوب و انبوه این محصولات با مخترعان آن ها قرارداد لیسانس منعقد نماید. مبنای اصلی انعقاد قرارداد لیسانس اجباری در حوزه پزشکی جلوگیری از سوء استفاده از حق و هم چنین تأمین منفعت عمومی می باشد. در حوزه محصولات فکری پزشکی اعم از محصولات صنعتی، کتاب های نگارش یافته، فیلم های ساخته شده و ... امکان انعقاد قرارداد لیسانس اجباری وجود دارد. قواعد و کنوانسیون های بین المللی نیز اعم از کنوانسیون مالکیت صنعتی پاریس، کنوانسیون حمایت از آثار ادبی و هنری برن، موافقتنامه تریپس و معاهده رم و هم چنین قوانین سایر کشورها صدور لیسانس اجباری را در حوزه پزشکی پذیرفته اند. به طور کلی مطابق قواعد این کنوانسیون ها در دو مورد صورت می گیرد: نخست در زمان سوء استفاده دارنده حق از حقوقی که به او تعلق گرفته است و دوم زمانی که منافع عمومی مانند دفاع ملی، اعمال ضد رقابتی، بهداشت عمومی، استفاده دولتی و ... اقتضا می کند. در حقوق ایران، صرف نظر از طرح قانون جدید «ثبت اختراعات، طرح های صنعتی، علائم و نام های تجاری» و لایحه «مقررات تسهیل کننده رقابت و ضوابط مربوط به کنترل و جلوگیری از شکل گیری انحصارات» مقرراتی که ناظر بر این گونه مجوزها باشد وضع نشده است. می توان با استناد به عضویت ایران در کنوانسیون مالکیت صنعتی پاریس، قایل به امکان انعقاد قرارداد لیسانس اجباری در حوزه مالکیت صنعتی شد. علاوه بر این موارد «قاعده منع سوء استفاده از حق» مقرر در اصل 40 قانون اساسی نیز می تواند به عنوان مبنایی کلی برای اعطای لیسانس اجباری به جهت سوء استفاده دارنده حق مورد استفاده قرار بگیرد. مطابق ماده 17 قانون ثبت اختراعات و علائم تجاری مقام صالح برای صدور مجوز اجباری کمیسیون مرکب از رئیس سازمان ثبت اسناد و املاک کشور، یکی از قضات دیوان عالی کشور با معرفی رئیس قوه قضائیه، دادستان کل کشور، نماینده رئیس جمهور و وزیر یا بالاترین مقام دستگاه ذی ربط می باشند.

واژگان کلیدی: لیسانس اجباری، مالکیت فکری، مالکیت صنعتی، مجوز بهره برداری

کلیدواژه‌ها: واژگان کلیدی: لیسانس اجباری، مالکیت فکری، مالکیت صنعتی، مجوز بهره برداری

شماره‌ی پایان‌نامه: ۱۲۷۲۹۵۷۲۹۰۷۳۱۵۱۱۳۹۹۱۶۲۲۹۰۹۳۲

تاریخ دفاع: ۱۳۹۹/۱۱/۲۸

رشته‌ی تحصیلی: حقوق مالی - اقتصادی

دانشکده: علوم انسانی

M.A. Thesis:

review of the economic contract of compulsory bachelors degree and its cancellation cases in the field of medical industry

The main purpose of this study is to investigate the conditions and effects of the compulsory bachelor's degree contract as well as its cancellation in the field of medical industry. Since medical inventions are related to public health, in cases where it is necessary for the government to exploit these inventions, to conclude a license agreement with their inventors in order to produce these products in a desirable and mass manner. The main basis for concluding a compulsory bachelor's degree in medicine is to prevent the abuse of rights as well as to secure the public interest. In the field of intellectual medical products, including industrial products, written books, films made, etc., it is possible to conclude a mandatory bachelor's degree contract. International rules and conventions, including the Paris Industrial Property Convention, the Berne Convention for the Protection of Literary and Artistic Works, the TRIPS Agreement and the Treaty of Rome, as well as the laws of other countries, have accepted compulsory bachelor's degrees in medicine. In general, the rules of these conventions apply in two cases: first, when the right holder abuses his rights, and second, when the public interest, such as national defense, anti-competitive practices, public health, government use, and ... requires. In Iranian law, regardless of the draft of the new law "Patents, Industrial Designs, Trademarks and Trademarks" and the bill "Competition Facilitation Regulations and Criteria for Controlling and Preventing the Formation of Monopolies" Regulations governing such licenses Has not been laid down. Citing Iran's membership in the Paris Convention on Industrial Property, it is possible to conclude a compulsory bachelor's degree in the field of industrial property. In addition, the "rule prohibiting the abuse of rights" provided for in Article 40 of the Constitution can also be used as a general basis for granting a compulsory license for the abuse of a right holder. According to Article 17 of the Patent and Trademark Law Saleh is one of the judges of the Supreme Court with the introduction of the head of the judiciary, the attorney general, the president's representative and the minister or the highest official of the relevant body to issue a compulsory license to a commission composed of the head of the State Property and Deeds Registration Organization.

Keywords: Compulsory bachelor's degree, intellectual property, industrial property, exploitation license.